

De ulovlige pokerklubbene

Aftenposten A-magasinet Osloby Si

Aftenposten har i over halv år kartlagt landets ulovlige pokerklubber. Her kan du lese sakene som hittil er publisert:

Ledelsen sa at det aldri ble spilt for penger. En hemmelig Facebook-gruppe avslører noe helt annet.

Her er Oslos illegale pokerklubber: - Finansierer gjengkriminelle, mener politiet.

Kommunens frontfigur mot svart arbeid var stamgjest på illegal pokerklubb

Kommunikasjonssjefen i Frp var klubbmester i ulovlig pokerklubb - og er stolt av det.

Pokerklubbene flytter til mobilen. Der kan bakmennene tjene hundretusener på en kveld.

Mange utenlandske spillselskaper har en ting felles: De har norske eiere.

Slik har Aftenposten jobbet med pokersakene

Vil ha redegjørelse etter pokeravsløring av kommunetopp

100 politifolk i razzia mot ulovlige pokerklubber

Sigurd Eskeland i Pokerforbundet: - Hvorfor er poker ulovlig?

Se bildene fra politiets pokeraksjon i Oslo

Thon snudde og kastet ut pokerklubbene

Leier ut til pokerklubber - nå risikerer de å bli straffet for medvirkning

Aylar Lie: - Spillerne vil flytte seg til andre klubber, og mafiaen vil følge etter

I Oslo blir de møtt av stengte dører. Men norske pokerspillere har ikke kastet kortene.

Her åpner en av Norges største ulovlige pokerklubber - 200 meter fra politistasjonen

Pokerklubb stengt etter razzia torsdag. Via mobil fortsatte det ulovlige pengespillet hele helgen.

Politiet: Tidligere samboerpar har mottatt 3,1 millioner i svarte gamblinginntekter

Lotteritilsynet dukket uanmeldt opp i illegal pokerklubb. Da ble det ampert.

Han driver landets mest åpne pokerklubb. - Som å kjøre 62 km/t i 60-sone.

Halvor Hegtun: Heller dobbeltmoral fra Hamar enn pokerbuler i hele Oslo

Metoderapport til SKUP 2019

Aftenposten

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Den spede start.....	3
En ny klubb åpner – jakten på en adresse.....	4
Spaning og kildearbeid.....	5
Follow the money – kartlegging av Oslo-klubbene.....	5
Et visualisert dypdykk i Poker-Oslo.....	6
Analyser og søk med Facebook Graph - og et Messenger-triks.....	7
Tilgang til hemmelige eller lukkede Facebook-grupper.....	7
Slik laget vi en database med pokerspill hos Norwegian Poker Team.....	8
Skraping av pokerturneringer i Facebook event.....	9
Uventet hjelp fra Twitter.....	10
Slik parret vi data fra Facebook event og Twitter.....	12
Økonomiske kalkyler av omsetning.....	13
Fremskrittspartiets infosjef var klubbmester.....	15
Oslo kommunes frontmann mot korrupsjon og svart arbeid var stamgjest.....	15
Kildebeskyttelse og datasikkerhet.....	16
Etiske dilemmaer og motstand.....	17
Konsekvenser av prosjektet.....	19
Sluttord.....	20
Vedlegg	20

Prosjektnavn: De ulovlige pokerklubbene

Journalister: Jan Gunnar Furuly (jgf@aftenposten.no), Arnfinn Mauren (arnfinn.mauren@aftenposten.no), Thomas Olsen (thomas.olsen@aftenposten.no) og Hans Olav Torgersen (hans.o.torgersen@aftenposten.no).

Research: Lene Li Dragland.

Utviklere: Fredrik Hager-Thoresen (fredrik.hager-thoresen@aftenposten.no), Per Byhring (per.byhring@aftenposten.no) og Torstein Ringnes (torstein.ringnes@aftenposten.no).

Oslo 14. januar 2019.

Innledning

“Pokermiljøet er et unikt sosialt fellesskap med samhold og gode kamerater, helt til den dagen du ikke klarer å gjøre opp gjelden din. Da er disse menneskene nådeløse.”

Kilde til Aftenposten

Illegale pokerklubber har operert i Norge i mer enn ti år, uten at fenomenet har vært gjenstand for grundig gravejournalistikk. Politiet gjorde svært lite for å stoppe denne ulovlige virksomheten, hvor klubbene åpenbart drev i stor stil med svarte penger og null regulering.

Fascinert over at tusenvis av nordmenn spilte poker for høye beløp i godt organiserte klubber, som til forveksling var lik utenlandske casinoer, begynte vi vår graving. Resultatet ble artikkelserien «De ulovlige pokerklubbene», som begynte i oktober 2017 og fortsatt pågår i Aftenposten.

Det var klart for oss at en rekke klubber holdt det gående i Oslo med pengespill på poker og svart omsetning av alkohol og mat. Vi ønsket å finne ut **hvem bakmennene** bak klubbene var, **hvordan** klubbene opererte og **hvem** som frekventerte dem. Vi var også interessert i å finne ut om det var riktig at klubbene hadde **klare bånd til organiserte kriminelle** – både ved at disse miljøene fikk **betalt beskyttelsespenger** fra klubbene og å **drive inn gjeld** fra enkeltspillere. Blant de kriminelle grupperingene som har tjent gode penger på pokerklubber i Oslo, er den albansk-somaliske gjengen **Young Bloods** og motorsykelklubben **Hells Angels**.

Spaning rundt og **besøk** på flere av klubbene var viktig for å fastslå at det faktisk foregikk ulovlig pengespill på stedene.

I tillegg til informasjon fra **en rekke kilder** som befant seg i miljøet rundt klubbene, fikk **data fra sosiale medier** avgjørende betydning for vår evne til å kartlegge, dokumentere og titte den ulovlige aktiviteten nærmere i kortene.

Der vi møtte stengte dører i miljøet, fant vi en åpning hos Facebook og Twitter:

Facebook var klubbenes foretrukne kommunikasjonskanal. Alle klubbene vi har kartlagt, har operert med hemmelige Facebook-grupper der mye av aktivitetene er lagt inn og skildret. Spesielt en klubb hadde bidratt til veldig mye dokumentasjon av egne aktiviteter gjennom utallige oppdateringer.

I tillegg skulle det vise seg at en kryptisk Twitter-konto skulle gi oss mye verdifull informasjon. Dette ga til sammen helt ny innsikt og kunnskap om hvordan pokerklubbene opererer og detaljer om deres økonomi.

Den spede start

Høsten 2016 startet en av journalistene å se systematisk etter pokergrupper på Facebook og på nettet for øvrig. Han meldte seg inn i flere pokerrelaterte grupper og i noen fora på nettstedet hvor pokerspillere utvekslet informasjon om steder de kunne spille.

Vi gjorde også systematisk søk i Offentlig Elektronisk Postjournal (som nå er blitt til Einnsyn <https://einnsyn.no/sok>) etter pokerrelaterte dokumenter. Særlig interessant var postjournalen til Lotteritilsynet, der vi så at det jevnlig kom inn tips om ulovlige pokerklubber.

Det ble videre gjort arkivsøk etter gamle presseklipp om saker som omhandlet pokerklubbene. Her gikk det frem at en pokerklubb i 2013 var blitt utsatt for en brannbombe, angivelig av en albansk mafiagruppering som skulle ha krevd 25 prosent av omsetningen.

Alt dette gjorde oss nysgjerrige på å gå inn på dette temaet, med systematisk graving. Allerede fra første stund skjønnte vi at dette måtte bli en sak der vi kombinerte informasjon fra datakilder og tradisjonelle journalistiske metoder hvis vi skulle få ordentlig grep på prosjektet.

En ny klubb åpner – jakten på en adresse

22. september 2017 dukket en interessant melding opp i en av Facebook-gruppene, som lenge ble brukt til å utveksle mer generelle pokertips. Nå hadde gruppen skiftet navn til Oslo Poker og fremsto som en ren klubbside for et nytt sted som var under etablering:

Tre menn (sladdet her) proklamerte på gruppen at de skulle åpne pokerklubben Oslo Poker. Det fremgikk nedover i kommentarfeltet at dette skulle bli landets «mest renslige» pokersted og at målet var å tilby pengespill på poker syv dager i uken året rundt.

Ved siden av bildet av de tre var det publisert en plantegning, med ganske karakteristiske konturer.

Det ble også meldt at den store åpningsturneringen skulle skje onsdag 18. oktober, og at adressen for klubben ville bli sendt ut til spillerne kort tid før åpningen.

En av journalistene brukte fire-fem ettermiddager på å gå rundt i Oslo sentrum for å speide etter bygningsfasader som kunne stemme overens med plantegningen.

Men skikkelig fart over adressejakten ble det først da vi tok i bruk GoogleMaps i satelittmodus for å lete etter en passende bygning:

<https://www.google.com/maps/@59.9144601,10.7394731,2565m/data=!3m1!1e3>

Etter bare 20 minutters saumfaring av sentrale deler av hovedstaden var det ganske åpenbart at tegningen måtte vise et lokale i forretningsbygget Gunerius – midt i Oslo sentrum. Til alt overmål bare 200 meter fra Sentrum politistasjon.

Jakten på adressen vises forenklet i denne videoen:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/4d1nI9/Video-fra-Aftenposten?video=114026>

Vår research gjorde at vi kunne innlede spaning på aktiviteten rundt pokerklubben flere uker før åpningen.

Rett etter funnet av adressen dro vi til Storgata og Gunerius-bygget. Bare en halvtime etter at vi hadde satt oss ned med kanelbolle og kaffe på en kafe rett ved inngangen til Oslo Poker, kom den første indikasjonen på at vi var på rett sted: En av bakmennene rygget en stasjonsvogn inn foran inngangen, og han og to medhjelpere ga seg til å bære små glassbord og annet utstyr inn i den kommende pokerklubben. Vi observerte også på et senere tidspunkt en av de andre tre bakmennene, idet han gikk inn og ut av hoveddøren i bygget.

Dette ble etter hvert til den første artikkelen vår, 19. oktober 2017:

Her åpner en av Norges største ulovlige pokerklubber - 200 meter fra politistasjonen:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/R3bz5/Her-apner-en-av-Norges-storste-ulovlige-pokerklubber--200-meter-fra-politistasjonen>

Spaning og kildearbeid

Saken vakte oppsikt og ga oss et lite skred av tips fra ulike tipsere. Det rauset inn med gateadresser på steder hvor det angivelig skulle være ulovlige pokerklubber. Vi fikk mobilnumre til personer som var med på å organisere spillingen og aktive spillere. Enkelte av tipserne hadde svært detaljert kunnskap om den norske pokerklubbscenen, som de var mer enn villig til å dele med oss.

Flere av disse kildene hadde vi lange kildemøter med, og vi mottok mye materiale i form av bilder og skriftlig dokumentasjon om klubbens virksomhet. Dette ga oss uvurderlig innsikt i hvem som sto bak klubbene og hvordan pokerklubbene er organisert og drives. Vi fikk lange foredrag om pokerøkonomi, og hvordan klubbene faktisk tjente store penger på inndriving av såkalt rake i kontantspill og avgifter på turneringsspill.

Fra folk på insiden av flere klubber fikk vi detaljerte kritelister som viste navnene eller kallenavn til pokerspillere, og hvor mye penger de skyldte "huset" på gitte tidspunkt. Det var også oversikter over spillere som hadde høye beløp til gode fra pokerklubber.

Samtidig innledet vi spaning på flere av klubbene. Vi oppsøkte samtlige adresser der vi hadde registrert at det foregikk pokerspill, og startet med å observere trafikk inn og ut av hoveddøren.

Kun i ett tilfelle valgte vi å spille poker i en klubb (se avsnitt om Oslo Poker). Vi besøkte to klubber og så at det foregikk omfattende pengespill i lokalet, og ble umiddelbart invitert til å delta enten i turneringsspill eller såkalt cash games hvor det spilles for kontanter. Ved tre klubber valgte vi ikke å gå inn av hensyn til vår egen sikkerhet. Disse stedene ble drevet i tett samarbeid med kriminelle gjenger. Ved en klubb ble vi gjenkjent i døren, og nektet adgang.

Flertallet av klubbene hadde satt opp plastfilm på vindusrutene for å forhindre innsikt fra gateplan. Men i et par tilfeller var det mulig å fotografere rett inn i lokalene, gjennom vinduer som ikke var tildekket. Dette dokumenterte stort omfang av pokerspill.

Follow The Money – kartlegging av Oslo-klubbene

Vi begynte nå å systematisere informasjonen ved å lage databaserte mapper på hver enkelt klubb og bakmennene, materiale som vi delte mellom reporterne på prosjektet. For hver klubb satte vi opp en oversikt over hvem som var eiere, såkalte floor managere og andre som hadde sentrale oppgaver.

Det ble tatt ut fullstendig rolleutskrift fra <http://bizweb.no/> på aktørene, der vi kartla eierskap i norske bedrifter og eventuelle styreverv.

Her fant vi et mønster: De fleste av pokerklubbene, også de langt utenfor Oslo, var opprettet med en legal front i Brønnøysund-registeret, som utga seg for å være en forening som drev med kulturarbeid eller opplæring og kursing i kortspill.

Dette fordi man må ha et organisasjonsnummer i Brønnøysund-registeret for å kunne leie lokaler. I flere tilfeller var disse foreningene registrert som xxxx Kort Opplæring - forkortet KO. Denne KO-betegnelsen gikk igjen i svært mange av Facebook-gruppene og Facebook-kontoer som var opprettet for å kommunisere med og invitere spillere.

I ett tilfelle (NPT Event) var selskapet registrert som et aksjeselskap, med innrapporterte inntekter til Brønnøysundregisteret. Her hentet vi ut årsrapporter og regnskap for 2015 og 2016. I tillegg fikk vi ut detaljerte aksjonærliste for selskapet.

For hver enkelt person som var involvert i ledelsen for pokerklubbene ble det hentet inn ligningsopplysninger som viste beregnet lønn, skatt og formue de siste seks årene.

Vi søkte også opp eventuelle eiendommer personene hadde via <https://www.infotorg.no/>.

For de samme aktørene og enkelte av spillerne som frekventerte noen av klubbene søkte vi også opp eventuelle tidligere dommer. Til sist kartla vi alle utleierne av lokalene der pokerklubbene ble drevet.

Disse dataene ble strukturert i et Excel-ark med hyperlenker, som har fungert som en slags styringsfil gjennom hele det lange pokerprosjektet. Her har både eiere og andre bakmenn, viktige aktører og mulige kilder blitt plottet inn, sammen med researchen om dem.

Arbeidet førte frem til saken **Her er Oslos hemmelige pokerklubber**, som ble publisert 3. mars 2018:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/xRVL1j/Her-er-Oslos-ulovlige-pokerklubber>

Et visualisert dypdykk i Poker-Oslo

Her ble det også lagt vekt på å visualisere historien og researchen gjennom datafortellingsverktøy:

Oversikten i denne artikkelen, som viser hvem som står bak pokerklubbene i Oslo, tar utgangspunkt i en video generert i Google Earth Pro. Videoen er deretter bearbeidet i Apple Motion hvor det blant annet er lagt på markeringer av husene der klubbene er lokalisert.

Webapplikasjonen spiller frem eller tilbake i videoen til riktig klubb, ettersom man scroller seg gjennom oversikten.

Vi løste oversikten på denne måten av flere grunner:

- Vi ønsket å gi både en oversikt over hvor klubbene ligger i fugleperspektiv (utsnittet i starten og slutten av oversikten), og et mer detaljert bilde av hvor klubbene ligger (underveis i oversikten).
- Vi ønsket at oversikten skulle fungere som en sømløs del av leseropplevelsen i artikkelen, og ikke et ekstrelement man må navigere i (som for eksempel et interaktivt kart der leseren må klikke på markører for å finne mer informasjon).
- Vi ville lage noe kult.

Analyser og søk med Facebook Graph - og et Messenger-triks

Facebook har i årevis spilt en sentral rolle i kontakten mellom klubbene og tusenvis av spillere utover hele Norge. To hjelpesider som er designet for å gjøre analyser og søk via Facebook Graph ble flittig brukt under prosjektet til å finne sammenhenger mellom ulike aktører og hvem som kunne være bak anonyme Facebook-kontoer:

Henk van Ess-siden <http://graph.tips/beta/> og Paul Myers-siden <http://researchclinic.net/facebook/facebook.html>

Her har det lenge vært mulig å finne frem Facebook-poster, bilder og sammenhenger som ikke kunne oppdages ved å gå direkte inn på en persons Facebook-side. Denne informasjonen kan også være synlig, selv om vedkommende bruker har en lukket profil som bare er åpen for venner. Tjenestene gir oss altså et ekstra kikkhull til å søke seg inn i aktiviteten til det brukerne selv tror er helt lukkede Facebook-kontoer.

Dette har gitt oss uvurderlig hjelp til å kartlegge det norske pokermiljøet og forbindelser mellom ulike aktører. Noen av søkene vi gjennomførte i Facebook Graph:

Om konkrete brukere:

- Hvilke bilder og poster vedkommende person har likt, kommentert eller er tagget i.
- Hvilke grupper vedkommende er med i og steder vedkommende har besøkt.

Om flere brukere og hva de har til felles:

- Steder de har besøkt, bilder og poster de har likt eller kommentert eller er tagget.

I flere tilfeller satt vi også med enkelte mobilnumre til bakmenn eller andre pokeraktører vi fikk fra tipsere eller fra Facebook-kontoer vi fant med reklame for pokerklubber. Numrene var «hemmelige» eller ulistet hos Opplysningen 1881.no eller andre tilsvarende søkesider for telefonnumre.

Ved å gå inn på mobilutgaven av Facebook Messenger er det mulig å taste inn +47 (og det åttesifrede mobilnummeret) i søkefeltet. Dermed kan man i mange tilfeller se hvem på Facebook som har knyttet profilen sin til dette telefonnummeret. På denne måten fikk vi identifisert flere såkalte floor managere i pokerklubber og andre personer som spilte en rolle som ansatte eller bakmenn i klubbene.

Fokuset på personvern og de nye reglene i General Data Protection Regulation (GDPR) har dessverre ført til at Facebook nå har fjernet mye av den flotte funksjonaliteten som var i noen av disse søkeverktøyene. Men enn så lenge fungerer fortsatt Messenger-trikset!

Tilgang til lukkede eller hemmelige Facebook-grupper

Flere tipsere fortalte om Facebook-grupper for konkrete klubber, og vi ble i mange tilfeller tilsendt skjermbilder fra disse. Problemet med flesteparten av disse gruppene var at de enten var lukket eller hemmelige. Hvis det siste var tilfellet var de ikke en gang søkbare på Facebook. Andre mer eller mindre åpne Facebook-profiler var opprettet av såkalte floor managere. I realiteten opererer disse som daglige ledere av klubbene. Disse profilene var nyttige for å lage lister og nettverksprofiler over folk som frekventerte klubbene.

Som regel var disse laget som personlige Facebook-kontoer under navnet Floor (navnet på klubben), for eksempel Akerselva Floor, Kontoret Floor eller Sentr Alen (den siste drevet av en floor manager på klubben Sentralen). Andre Facebook-kontoer bar, som før nevnt, navnet på klubben og betegnelsen KO (Kort Opplæring).

Rett etter publiseringen av den første saken om Oslo Poker i oktober 2017 fikk vi et klart tips om å prøve å få tilgang til den hemmelige Facebook-gruppen til den konkurrerende klubben Norwegian Poker Team på Sinsen i Oslo.

Utad var Norwegian Poker Team et sted hvor det aldri ble spilt for penger: Foreningen Norwegian Poker Team og aksjeselskapet NPT Event bedyret at de bare inviterte til lekepoker og eventer for norske selskaper som ønsket å arrangere pengeløse pokerkvelder for sine ansatte.

Virkeligheten skulle vise seg å være en helt annen.

På den hemmelige Facebook-gruppen skulle det ligge haugevis med inkriminerende informasjon om virksomheten, med blant annet detaljerte lister over deltakere i pokerturneringer helt tilbake til 2012 og et utall fotografier med spillere og bakmenn.

Aftenpostens redaktører har en streng policy når det gjelder bruk av falsk identitet. Det var dermed aldri aktuelt å operere under falskt navn.

Løsningen for å få tilgang til den hemmelige Facebook-gruppen ble dermed å finne en kilde som var villig til å **låne oss sin tilgang** gjennom pålogging fra vedkommendes personlige Facebook-identitet (se mer om dette i kapittelet om etiske dilemmaer).

Det fikk vi til en avtale på med en kilde, og kunne dermed i løpet av **noe over to måneder** stille og rolig følge aktiviteten på gruppen, og laste ned og dokumentere alt det vi trengte.

Parallelt med jakten på tilgang til gruppen, registrerte en av journalistene seg på hjemmesiden til NPT: Norwegianpokerteam.com.

Også her fant vi nyttig informasjon, blant annet detaljerte lister over en såkalt lojalitetsranking internt i klubben. Men hjemmesiden fortalte bare bruddstykker om omfanget av såkalt cashgamespoker i klubben, med en månedlig finale med stor pengepremie for de 24 som hadde klokket flest timer cashgames i løpet av den siste måneden.

NPTs egen topprangering fra november 2016 viste svært høy aktivitet: Flere av de ivrigste ved cashgames-bordene spilte over 40 timer i uken i snitt for hele måneden. Mannen på toppen av rangeringen hadde spilt hele 174,86 timer cashgames i løpet av 30 dager i november det året, viste oversikten på hjemmesiden.

Slik laget vi en database med pokerspill hos Norwegian Poker Team

Systematiseringen av data som dokumenterte pokerspillet hos klubben Norwegian Poker Team startet etter at vi hadde fått lånt tilgang til den hemmelige Facebook-gruppen, ved at vi lastet ned mer eller mindre alt som var postet der.

Dette var et veldig tidkrevende arbeid hvor vi i starten måtte åpne og ekspandere alle poster på gruppen med utallig klikk og scroll, før vi laget det hele enten som PDF eller i mappestruktur på PC'en som en komplett webside.

Unlimited re-entry t.o.m. level 6
Startstack: 25.000
Startavgift: Kr. 2200,-
Dealer: Kr. 100,-
Turneringsleder: Floor, tlf 92115800
Spillere per bord: 8
Blindeperioder: 40 min.
Blinder start: 50/100
Cap*: 48 spillere
3 timer late reg.

Forhåndspåmelding = 10% ekstra chips.
Oppmøte før start = 10% ekstra chips.
Ved bestilling av middag for 150,- får man 2000 ekstra chips.
10% turneringsgebyr av startavgift.
2% (maks 200,-) av premiepotten går til NPTs spillerfond.

Betsson Championship er i tillegg en egen rangering over 12 turneringer med følgende premier til de som har samlet mest poeng gjennom året:
1. plass = Dublin 2017 NIM-pakke (fly, hotell og buy-in – verdi 10.000,-) + 5000,-
2. plass = 3000,-
3. plass = 2000,-
Rangeringspremiene er added fra Betsson og dekkes ikke av turneringene.
OBS! Våre addede premier og rangeringspremier er forbeholdt medlemmer av NPT – se www.norwegianpokerteam.com

Status på rangering finnes på www.norwegianpokerteam.com

*«Cap» er å anse som hvor mange spillere vi på forhånd kan garantere får plass ved turneringsstart. Har vi flere dealere så øker vi cap'en. Ut over dette blir det alternates. Alternates står foran i køen ved re-entry-turneringer.

Oppstart 10/10 cashbord fra kl. 15:00.
Cash rake 5%, maks 150,-.

100 gratis parkeringsplasser, 2. etg i P-huset!
Alltid gratis pølser og mineralvann.

OBS: Verten av facebook-arrangementet står automatisk oppført som deltager.

—VELKOMMEN TIL NPT—

Dette materialet inneholdt alle poster på gruppen fra 2013 til utløpet av 2017, samt detaljerte medlemslister og rundt 2200 bilder. Mange av bildene var tatt av vinnere i pokerturneringer, eller finalebord med 8-10 spillere, og en god del bilder viste folk som poserte med bunker med sedler. Andre bilder dokumenterte arbeidet og virksomheten ved klubben, som virket usedvanlig godt organisert.

Skraping av pokerturneringer i Facebook-event

Målet vårt var å skape en database av alle pokerturneringene og hvem som hadde spilt for hva og når, for å kartlegge omfanget av pokerspillingen. Disse opplysningene var detaljert beskrevet i eventer på Facebook-gruppen:

Til venstre ser du et eksempel på beskrivelsen av en pokerturnering hos NPT og hva vi ønsket å strukturere en oversikt over.

Vi prøvde først å bruke Facebooks Graph API for å få ut strukturerte data om gruppene og deres medlemmer, men ettersom disse var lukkede grupper fungerte ikke dette selv om vi lagde et token fra kildens konto.

Vi logget derfor inn som brukeren som hadde tilgang til gruppen, og lagret HTML-koden til nettsiden som har oversikt over alle events, og ryddet denne med regular expressions slik at vi kun satt igjen med hvert events ID, eventets navn og dato.

Vi lagret denne listen som et array vi kunne loope gjennom og hente ut informasjon fra ved hjelp av nettleseremulatoren Puppeteer:

```
for (const p of eventlist) {
  await page.goto(`https://www.facebook.com/events/${p.fbid}`)
  let x = await page.evaluate(() => {
    let event_desc = '';
    let reaction_units = '';
    if (document.querySelector('#event_description') !== null) {
      event_desc = document.querySelector('#event_description').innerText
    }
    if (document.querySelector('#reaction_units') !== null) {
      reaction_units = document.querySelector('#reaction_units').innerText
    }
    return event_desc + "\t" + reaction_units;
  })
  fs.appendFileSync('eventdescs/'+p.fbid+'.txt', p.fbid + "\t" + x + "\n");
}
```

Vi emulerte deretter en sesjon hvor vi logget inn som kilden og "besøkte" urlen til hvert javascript ansvarlig for å tegne ut medlemslistene (erstattet event-id i script-urten). Disse

listene inneholdt informasjon om hvem som var invitert, og om de var registrert som "going" eller ikke. Vi parset så hver js-fil for json-data med medlemsliste og filtrerte ut hvert medlem, og koblet dem til eventet.

Ved å kopiere den genererte HTML-koden herfra kunne vi skrape ut alle navn og Facebook-profiler ved hjelp av regular expressions, og lagret disse i en CSV-fil bestående av Event, Fullt navn og Facebook-profil.

Materialet vi lastet ned og gjorde om til en unik pokerdatabase i Excel var detaljerte lister over deltakere på pokerturneringer fra 19. august 2012 til utgangen av 2017.

Til sammen dreide det seg om 29.811 turneringsspill, som var plassert av 2166 unike spillere.

Totalt ga dette et uvurderlig materiale som det var lett å søke og filtrere i, og ikke minst gjøre økonomiske beregninger med.

Uventet hjelp fra Twitter

I midten av desember 2016 hadde noen i pokerklubben opprettet den, skulle det vise seg, svært så utleverende Twitter-kontoen NPT Event (@npthevent).

Denne var knyttet opp til NPTs interne datasystem i resepsjonen på Sinsen, og fra dette tidspunktet ble det automatisk postet titusenvise av kryptiske oppdateringer på Twitter som ga hint om hva som egentlig foregikk i klubblokalene.

Frem til politiet slo inn dørene på NPT 1. mars i år, ble det sendt ut oppdateringer hver gang en spiller gikk ut av en turnering, eller det skjedde endringer i det såkalte "blindsnivået."

Men: I 2017 var denne Twitter-feeden åpenbart ute av drift i 113 av årets dager, ut fra dataene vi lastet ned fra Twitter-kontoen. Dette tidsseriebruddet kommer vi tilbake til senere, som et mulig problem.

Eksempel på Twitter-poster:

På grunn av begrensninger i hvor mange twittermeldinger man samtidig kan hente ut fra Twitter APIet (vi ønsket å få tak i alle ca. 24.300 twittermeldinger fra denne brukeren), måtte vi bruke et Python-skript som skrapet meldingene rett fra nettsiden til Twitter.

Dette gir litt begrenset informasjon om hver twittermelding, men inneholdt det vi trengte: Dato og innholdet i meldingen.

Twittermeldingene vi hentet ned med Python-scriptet ble lagret i en JSON-fil i en slik struktur:

```
{
  "text": "TORSDAG DEEPSTACK FREEZE: Seat open! - GAS is out, 32.
place.",
  "timestamp": "2016-12-15T19:27:47"
}
```

Vi fokuserte på twittermeldinger med innhold som var strukturert på denne måten:

[NAVN PÅ TURNERING]: Seat open! - [NAVN PÅ SPILLER] is out

Denne tweeten forteller oss tre ting:

- Navnet på en turnering som har blitt arrangert
- Navnet på en spiller som har deltatt i denne turneringen
- Datoen spilleren deltok i turneringen

Med et Node.js-script filtrerte vi ut disse tweetene og restrukturerte datene til også å inneholde felter med turneringsnavn og spillernavn:

```
const players = tweets2017
  .filter(tweet => {
    // Her henter vi ut alle tweets som er skrevet slik:
    // - [NAVN PÅ SPILLER] is out
    return tweet.text.search(/- (.+) is out/g) !== -1;
  })
  .map((tweet, i) => {
    // Navn på spiller (tekst mellom "-" og "is out"):
    const name = tweet.text.replace(/.+- (.+) is out./g, '$1');
    // Navn på turnering (tekst før ":"):
    const tournament = tweet.text.split(':')[0];
    const date = tweet.timestamp;

    return {name, tournament, date};
  });
```

Dermed hadde vi en oversikt over alle spillere, og turneringene de hadde deltatt i, strukturert i en JSON-fil på denne måten:

```
{
  "tournament": "TORS DAG DEEPSTACK FREEZE",
  "name": "GAS",
  "date": "2016-12-15T19:27:47"
}
```

Disse skulle vise seg å gi godt grunnlag for å dokumentere det massive omfanget av ulovlige aktiviteter og deler av pengeomsetningen på stedet.

Hver tekstlinje som inneholder "Seat open" eller "is out», er viktige da disse angir at en spiller er gått ut av pokerspillet etter å ha betalt en startavgift for å delta. Den som går ut som nummer 1, er vinner av pokerturneringen.

1	playerName	TournamentName	tournamentStartavgift	playerDate
5	BA	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
6	Ba	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
7	Big	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
8	Bo	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
9	Da	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
10	de	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
11	Do	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
12	Fer	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
13	Fle	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
14	Ho	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
15	Jiv	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
16	Joc	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
17	Jok	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
18	Jol	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
19	Ke	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
20	Lud	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
21	Lud	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
22	Ma	OSLO SLAMMER DAG 1	5000	25. feb 2017
23	Mi	3. CASH 10/20 - NLHE	5000	25. feb 2017

Til venstre: Slik ser noen av dataene fra Twitter-feeden ut når de er importert til Excel.

I Twitter-feeden ble det brukt nick, eller kallenavn på spillerne, i motsetning til Facebook-eventene der spillerne sto med fullt navn.

Dette bød på visse problemer når det gjaldt identifiseringen av de mest aktive spillerne.

Dette løste vi ved å søke på nickene i den kopien av NPTs hemmelige Facebook-gruppe som vi hadde lagret.

Da dukket det gjerne opp poster med bilder av dem. Ofte var de omtalte spillerne identifisert gjennom fullt navn gjennom hilsener i kommentarfeltet fra andre spillere. Og svært ofte hadde de selv trykket «liker» på posten om seg selv.

I ganske mange tilfeller var det mulig å google nickene, da disse er de samme som brukes på internasjonale pokernettssteder og er kallenavn som spillerne er kjent under i pokermiljøet.

I enkelte turneringer er det mulig å kjøpe seg inn med et som regel likelydende beløp som det opprinnelige inngangsbeløpet via en såkalt re-buy. Dermed kunnet et og samme nick opptre flere ganger i den samme turneringen slik den ble skildret på Twitter.

Totalt omfattet Twitter-dataene for bare 2017 1591 unike spillere som hadde satt til sammen 13.313 pokerspill hos NPT.

Slik parret vi dataene fra Facebook-event og Twitter

Nå satt vi med to helt unike datasett over pokerspillere og deres aktiviteter. For å se helheten i dette var det avgjørende å koble sammen opplysningene om når og hva spillerne hadde deltatt i fra Twitter, med dataene om hva de hadde betalt for deltakelsen fra Facebook-siden.

For å koble spillerne (fra Twitter-meldingene) med startavgiftene (fra Facebook-eventene) lagde vi et Node.js-script som gikk gjennom hver av spillene vi hadde hentet ut fra Twitter-meldingene, og sammenstilte disse med Facebook-eventene fra samme dato. Vi endte da opp med en slik struktur på oversikten over alle spillerne:

```
{
  "playerName": "Rudquist",
  "twitterTournamentName": "Deepstack Re-entry",
  "facebookTournamentName": "NLHE DEEPSTACK RE-ENTRY",
  "twitterTournamentDate": "Sat Feb 18 2017 00:00:00 GMT+0100
(CET)",
  "facebookTournamentDate": "Sat Feb 18 2017 00:00:00 GMT+0100
(CET)",
  "facebookTournamentStartavgift": 1100,
  "facebookID": 599435823592439,
```

```
"possibleError": "",
"isCashGame": ""
},
```

Som man ser fra eksempelet over var navnet på turneringene ofte skrevet litt ulikt i Twitter-meldingene (`twitterTournamentName`) og Facebook-eventene (`facebookTournamentName`), selv om det er tydelig at det er samme turnering det er snakk om (`Deepstack Re-entry` / `NLHE DEEPSTACK RE-ENTRY`).

I andre eksempler var det større avvik mellom de to feltene:

```
{
  "playerName": "K",
  "twitterTournamentName": "1. CASH 10/20 NLHE",
  "facebookTournamentName": "NLHE DEEPSTACK RE-ENTRY",
  "playerDate": "Sat Feb 18 2017 00:00:00 GMT+0100 (CET)",
  "twitterTournamentDate": "Sat Feb 18 2017 00:00:00 GMT+0100
(CET)",
  "facebookTournamentDate": "",
  "facebookTournamentStartavgift": 1000,
  "facebookID": "",
  "possibleError": "",
  "isCashGame": "yes"
},
```

I dette eksempelet er det tydelig at dato-matchingen ikke fant riktig turnering fra Facebook-eventene (`1. CASH 10/20 NLHE` / `NLHE DEEPSTACK RE-ENTRY`).

Vi gjorde derfor en endring i Node.js-scriptet som la til logikk for at hvis navnet på turneringen fra Twitter-meldingen inneholdt `"CASH"`, var det sannsynlig at det var snakk om et cash-game, som vi vet har en startavgift på minimum 1000 kroner.

På grunn av disse usikkerhetene i resultatet når man datokoblet Twitter-meldingene med Facebook-eventene, eksporterte vi hele datasettet til et Excel-ark, så vi kunne gå gjennom rad for rad, og rette feil.

Når alle feil var rettet kunne vi enkelt gjøre estimer på:

- Total omsetning og inntekter pr. år for klubben i turneringer.
- Hvilke spillere som har brukt mest penger i innsats
- Hvilke spillere som har spilt flest turneringer
- Hvor mange ganger har en spiller deltatt og hvilke innsatser har vedkommende satt?
- Hvor mange unike spillere har deltatt med spill?
- Hvor mange unike spill ble det satt?

Økonomiske kalkyler av omsetning

Listene vi hadde lagt inn i Excel gjorde det mulig for oss å lage ganske gode estimer av omsetningen ved pokerklubben, når det gjelder turneringsspill. Det var viktig for oss å kunne ha god dokumentasjon på at det faktisk ble spilt illegal poker for penger på klubben, og at omfanget var svært stort. NPT var en millionbedrift for eierne og bakmennene.

Gjennom det unike materialet vi satt med har vi gjort beregninger i Excel som viser at det på klubben Norwegian Poker Team ble spilt poker for minst 30,4 millioner kroner bare i turneringer i perioden 2015 til mars 2018.

2015: Opplysninger fra klubbens hemmelige Facebook-gruppe indikerer innsatser på 2,3 millioner kroner bare i pokerturneringer. Vi har tatt utgangspunkt i deltagere som er registrert som «til stede» i turneringer via arrangementer på Facebook-siden.

Tallene omfatter ikke spillere som har kjøpt seg inn igjen i turneringer etter å ha blitt slått ut. I tillegg har mange spillere møtt opp til turneringsspill uten å registrere seg på Facebook. Det hefter noe usikkerhet ved tallene, ettersom registrert deltagelse på Facebook ikke nødvendigvis sier noe om vedkommende faktisk var til stede.

2016: Oversiktene fra klubben tyder på gambling for minst ni millioner kroner i turneringer. Også her kan det hefte noe usikkerhet ved tallene. Men: Klubbens bakmenn har til tider lagt ut meldinger på den hemmelige Facebook-gruppen om totalomsetningen på enkelte turneringer: På vårfestivalen i 2016, som gikk over en snau uke, ble det registrert 567 innkjøp à 750 kroner. Det ga en omsetning på 425.250 kroner bare på denne ene turneringen.

2017: For dette året er estimatene for omsetningen langt sikrere. Her er utgangspunktet Twitter-meldinger NPT Event automatisk har sendt ut via datasystemet. Opplysningene forteller både om faktiske registreringer og gjeninnkjøp og kan knyttes til konkrete spillere som er oppgitt med kallenavn. Vi har koblet Twitter-dataene med opplysninger fra den hemmelige Facebook-gruppen om deltageravgifter. I datasettet fra Twitter **mangler det opplysninger for 113 dager** i 2017.

Beregningen av omsetning for de 252 dagene vi har data fra, er 13,3 millioner kroner. Ved å justere for de Facebook-påmeldingene vi fant på datoene som manglet, kan det legges til minst 3,7 millioner kroner i omsetning.

Beregningen viser med andre ord at det ble spilt for minst 17 millioner kroner i turneringer dette året.

Dersom man tar som utgangspunkt at 113 dager utgjør 30,9 prosent av et år, og legger til en tilsvarende forholdsmessig økt andel i omsetning, vil dette utgjøre ca. 19,3 millioner kroner totalt. **Vi valgte å legge det mest konservative anslaget til grunn da vi publiserte.**

2018: I løpet av årets to første måneder ble det spilt turneringspoker for minst 2,1 millioner kroner, viser beregninger. Opplysningene baserer seg på data fra Twitter-strømmen og inkluderer gjeninnkjøp fra spillere som gikk ut av en turnering.

Alle disse tallene er å regne som moderate anslag. De gir ikke et bilde av hele omsetningen da inntektene fra såkalte cashgames ikke er inkludert.

Det har i tillegg vært utstrakt mulighet til å kjøpe såkalte add-ons i turneringene på NPT, slik at spillerne under bestemte faser av spillet kunne få flere sjetonger å spille for. Disse er heller ikke med i beregningene.

Vi har heller ikke kunnet beregne NPTs inntekter fra medlemsavgifter, engangsgebyrer eller servering av mat og drikke.

Beregningene våre og funnene fra sosiale medier om NPT ble publisert i denne saken 22. juni 2018:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/rLAzXw/Slik-avslorte-pokerklubben-sine-egne-lovbrudd>

Regnskapene som NPT Event selv har sendt til Brønnøysund-registeret, viser at:

- I 2015 hadde selskapet en årsomsetning på 139.000 kroner.
- I 2016 steg omsetningen til 4,8 millioner, og selskapet oppga da å ha opptil 39 ansatte fordelt på ni årsverk.

Årsregnskapet for 2017 var ikke klart da artikkelen ble publisert.

Fremskrittspartiets infosjef var klubbmester

Under hele prosjektet var det bakmennene, ikke spillerne som var vårt mål for gravingen og den journalistiske presentasjonen. Men to interessante personer, med spesielle samfunnsroller, dukket opp på listen over svært aktive spillere. Den første var Fremskrittspartiets tidligere informasjonssjef, André Melchior Larssen.

Samtidig med at han og partiet markerte seg sterkt i kampen for å legalisere pokerspilling med penger i Norge, ble han kåret til klubbmester hos Norwegian Poker Team, viste dokumentasjonen fra klubbens Facebook-side. Det var også vedkommende som dagen etter den store razziaen mot fem pokerklubber i Oslo, sendte ut Fremskrittspartiets pressemelding til Aftenpostens medarbeidere, med partiets offisielle syn på at de ønsker å legalisere poker.

For å være på den sikre siden i forhold til å summere opp innsatsbeløp, valgte vi å holde oss til resultatene fra Twitter-feeden. Det ga oss mulighet til sikkert å summere opp antall besøk og hva han hadde lagt av penger på bordet.

Han gikk igjen på Twitter-feeden under nicket «Pastoren». Det samme var han omtalt som en rekke ganger i Facebook-feeden til NPT, så det var en relativt lett oppgave å identifisere ham.

Dermed gjorde vi et unntak fra redaksjonsledelsens beslutning om å anonymisere spillerne.

Denne saken ble publisert 3. mars 2018:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/OnmP4q/Kommunikasjonssjefen-i-Frp-var-klubbmester-i-ulovlig-pokerklubb>

I tillegg til Excel-analysene av Melchior Larssens pokerspilling og hvor mye han minst hadde satset, fant vi også en rekke fotografier av ham enten på finalebord eller på seierspodiet i turneringer i Facebook-gruppen. Og bilde av ham da han mottok trofeet som klubbmester i 2014.

Oslo kommunes frontmann mot svart arbeid var stamgjest

Gunnar Wedde er Oslo kommunes avdelingsdirektør for konserninnkjøp. Han har makt til å utestenge selskaper som driver med arbeidslivskriminalitet, og har i en årrekke fremstått som kommunens frontfigur i kampen mot svart arbeid og snusk i arbeidslivet.

Vi ble derfor noe forbauset da vi fant ut at våre oversikter over spilleraktiviteten ved Norwegian Poker Team viste at Wedde fra mai 2016 til september 2017 hadde vært en av stamgjestene ved den illegale klubben. Han var både identifisert via sitt fulle navn på Facebook-gruppen og i Twitter-feeden til NPT Event under nicket «Wedde».

I dette tilfellet la vi ekstra vekt på å vise frem dokumentasjonen fra vår graving, ved å publisere flere bilder av Wedde på finalebord, detaljerte beskrivelser av turneringer han hadde deltatt i og hva han tidligere hadde profilert seg på når det gjaldt kamp mot snusk og fanteri i arbeidslivet.

En tidslinje med tidligere mediauttalelser ble komponert og satt sammen med datoene for hans deltakelser i pokerspill ved Norwegian Poker Team, og hvilke beløp han hadde satset.

Se tidslinjen nederst i denne saken som ble publisert 21. mai 2018:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/OR3Xq/Kommunens-frontfigur-mot-svart-arbeid-var-stamgjest-pa-illegal-pokerklubb>

Kildebeskyttelse og datasikkerhet

Under arbeidet med denne saken har kildene i poker-Norge stort sett delt seg i to leire: En klikk som er svært lojal mot pokerklubbene, og som mener Aftenposten har kriminalisert dem ved å belyse de uheldige sidene ved pokermiljøet. Andre har snakket med oss, men gitt uttrykk for at de frykter represalier fra eiere og kriminelle gjenger som er med på å drive klubbene. En rekke kilder har fortalt om at klubber har tillatt omfattende kriting av spill og vi fikk dokumentert at det fantes lange lister over spillere med høy gjeld. Spillere vi snakket med bekreftet også dette. I flere tilfeller hadde norske pokerspillere rømt unna og skjult seg i lang tid for sine pokerklubb-kreditorer.

Kilder opplyste også at klubbene betaler beskyttelsespenger til kriminelle gjenger. For disse kildene har det vært ekstremt viktig å være trygg på at vår kommunikasjon med dem var 100 % sikker.

I flere tilfeller instruerte vi kilder i hvordan de kunne kommunisere med oss på en sikker måte, og rådet dem til å installere appen Signal på mobiltelefonen eller datamaskinen.

Vi la til en faktaboks på de fleste sakene der vi gjorde folk oppmerksom på at de kunne kontakte oss via Signal eller Securedrop. Og vi gjorde det klart at Aftenposten beskytter sine kilder. Dette var svært effektivt for å få nye kilder til å ta kontakt.

Vi instruerte også kilder til å fjerne samtalelogger og i enkelte tilfeller hele apper for å skjule at de hadde vært i kontakt med oss, av hensyn til deres egen sikkerhet i miljøet.

Vi har også hatt kildemøter hvor vi av hensyn til sikkerheten har møttes på steder utenfor Oslo by.

Av hensyn til kildevernet og for å minimere lekkasjefare jobbet vi i prosjektet i flere måneder på den krypterte og skybaserte plattformen **Sandstorm.io** (<https://sandstorm.io/>). Materialet ble lagret på en intern, privat server i Aftenposten hvor kun vi hadde tilgang.

Her delte vi i egne fillagre en rekke skjermbilder og fotografier og andre filer med dem som var i prosjektet. Enkelte av disse filene kunne bidra til å identifisere sentrale kilder, som fryktet for sin egen sikkerhet.

	NPT-saken	432KB	Jun 22	My grain
	Alle manus	165KB	Jun 22	My grain
	Gunnar Wedde-saken	252KB	Jun 22	My grain
	Pokerprosjektet_delemappe	175MB	Jun 22	My grain
	Youngbloods - Mortensrud & Holmlia		Jun 19	Shared with me
	Youngblood personer (was: Untitled Collections collection)		Jun 19	Shared with me
	[REDACTED]	351KB	Jun 12	My grain
	NPT - politiet om etterforskningen		Apr 19	Shared with me
	[REDACTED]		Apr 19	Shared with me
	sak 2_multimediapresentasjon	858KB	Apr 18	My grain
	Disse står bak - profiler	412KB	Apr 18	My grain
	slik gjorde vi det		Apr 12	Shared with me
	Slik har Aftenposten jobbet med poker-sakene		Apr 10	Shared with me
	Sak 1 - aksjonen mot pokerklubbene	1.31MB	Mar 16	My grain

Til venstre: Eksempler på innhold strukturert i Sandstorm.

Alle manus ble skrevet inn i en egen teksteditor i Sandstorm, og fortløpende oppdatert på

den krypterte løsningen for å forhindre at andre skulle kunne lese noe av innholdet.

Aftenposten har også en omfattende avtale om syndikatpublisering av artikler sammen med de fire regionavisene Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad, Fædrelandsvennen og Adresseavisen. Det vil si at en rekke ledere i de fem redaksjonene kan gå inn og lese et hvert manus som er under bearbeiding i det ordinære tekstproduksjonssystemet, Schibsted Media Platform (SMP). Det finnes ingen metode for å låse eller lukke et manus for innsyn.

For å heve sikkerhetsnivået ytterligere og begrense innsynsmulighetene til et minimum, var det derfor praktisk å bruke Sandstorm.

Ved publisering av skjermbilder og tilsendte fotografier fra mobiltelefoner har vi rutinemessig passet på at det ikke har vært identifiserbare merker, exif-data eller geotags som kunne bidra til å identifisere kilder.

På denne siden kan du enkelt sjekke hva slags Exif-data som ligger i bilder:

<http://exif.regex.info/exif.cgi>

Etiske dilemmaer og motstand

Et stadig tilbakevendende tema i den innledende fasen på prosjektet var hvorvidt vi skulle gå inn i klubbene og spille selv.

Kun i ett tilfelle valgte vi å gjøre dette: Under åpningen av storklubben Oslo Poker, 18. oktober 2017, 200 meter fra Sentrum politistasjon. Beslutningen ble tatt under åpningskvelden, etter at vi hadde spanet på klubben og aktiviteten med spillere som gikk inn og ut av klubben.

Vesentlig for valget var vårt mål om å dokumentere at det **faktisk pågikk ulovlig pengespill med poker i lokalet**. En fotograf hadde fått adgang til en takterrasse i et nabobygg tvers over gaten under åpningsturneen og tatt en rekke bilder og gjort filmopptak mot vinduene på pokerklubben. Men plastfilm på vinduene gjorde at innsikten var begrenset.

Flere av journalistene fulgte åpningskvelden fra en kafe som lå rett ved inngangen til Oslo Poker.

Det var åpenbart nok å ringe på en dørklokke for å bli sluppet inn i lokalet. Men å oppholde seg i lokalet uten å bruke penger på spill, ville kunne blitt oppfattet som mistenkelig og kunne i verste fall føre til sikkerhetsproblemer for den som gikk inn.

Etter å ha konferert med nærmeste leder i avdelingen, ga nyhetsredaktør til slutt klarsignal for å gå inn og bruke penger på å spille i klubben.

Ved å bruke 500 kroner i total innsats fikk vi dermed innpass ved et av klubbens 18 pokerbord, og vi kunne dermed snakke med spillerne og dealerne og følge aktiviteten under åpningsturneen i ca. to og en halv time. Det ga oss også anledning til å ta flere bilder av aktiviteten med kameraet på mobiltelefonen.

Lånte Facebook-profil: Som nevnt tidligere fikk vi låne en Facebook-brukers profil for å få tilgang til Norwegian Poker Teams hemmelige Facebook-gruppe. Vi ser at dette kan være problematisk, ettersom det nærmer seg bruk av falsk identitet.

Vi valgte likevel å bruke denne profilen. Avgjørende for oss var at dette var den eneste mulige praktiske løsningen for å få innsyn i et lukket miljø. Tilgangen ble kun brukt til å samle og lagre

dokumentasjon. Vi brukte aldri profilen til kommunikasjon, poste meldinger eller til andre ting som kunne fremprovosere reaksjoner. Det ville være å gå over ytterligere en grense.

Før vi gikk til dette skrittet, sjekket vi grundig at moderator av Facebook-gruppen ikke hadde mulighet til å logge brukerens aktivitet eller å få opp ip-adressen til vår datamaskin. Vår bruk av profilen innebar med andre ord ikke at vi introduserte oss selv i miljøet under falskt flagg.

Plakat med overvåkningsbilde: To journalister besøkte flere av de andre pokerklubbene i Oslo, og kunne med selvsyn se at det ble spilt i lokalene for penger. I en klubb foregikk en turnering. Ansatte ved to av stedene tilbød deltakelse i cashgames. På et sted ble vi nektet adgang. Der gjorde en av bakmennene i klubben det klart at «han visste hvem vi var» og at vi ikke «var ønsket» der.

I etterkant av denne avvisningen opplyste en kilde at det sirkulerte plakater i flere klubber med bilde av de to journalistene, hentet fra et overvåkningskamera – som en advarsel mot Aftenposten.

Identifisering: Aftenposten har en restriktiv policy på å identifisere personer som anklages for kriminelle eller klanderverdige forhold. Redaksjonsledelsen bestemte tidlig at vi skulle anonymisere bakmennene og spillerne. Vi har likevel identifisert alle selskaper som har vært involvert på eiersiden ved navn.

Vi gjorde som nevnt to unntak for identifisering av personer: Frps tidligere informasjonssjef var klubbmester hos NPT samtidig som han drev lobbyvirksomhet svært aktivt for å legalisere poker i Norge. Det var også han som personlig sendte Aftenposten en e-post med en pressemelding om Fremskrittspartiets ønske om å legalisere poker, dagen etter vårt første oppslag om åpningen av Oslo Poker 19. oktober 2017.

I tillegg kom det frem at en av Oslos fremste figurer i kampen mot svart arbeid og arbeidslivskriminalitet, Gunnar Wedde, var stamgjest på NPT.

Vi hadde rikholdig dokumentasjon på begges spillaktiviteter gjennom databasen vi hadde laget. Avgjørende for identifiseringen av disse to personene var at deres samfunnsrolle har en klar relevans for de forholdene vi omtalte.

I punkt 4,7 i Vær Varsom-plakaten åpnes det for denne type identifisering.

Anklager om deltakelse i ulovlig pokerspill: En pokerspiller fremsatte påstander om at en av journalistene i Aftenpostens graveteam selv «skulle ha deltatt i ulovlig pokerspill» og «spilt på ulovlige pokerklubber i Norge» en rekke ganger. Dette ble blant annet hevdet foran andre journalister fra Aftenposten og andre redaksjoner på en restaurant. Vedkommende truet med å publisere «en sak om dette». Dette ble også fremført i en e-post til redaksjonsledelsen.

På bakgrunn av disse påstandene laget journalisten en egen «pokerselvangivelse» til sjefredaktøren i Aftenposten, med liste over pokerspilling i private hjem og utenlandske casinoer de siste ti år. Her fremkom det at påstandene om deltakelse i ulovlig pokerspill ikke hadde hold i virkeligheten.

Politiet ba om time-out: Vi var i ferd med å publisere flere saker om de ulovlige pokerklubbene i slutten av januar 2018. Da vi kontaktet Oslo-politiet og ba om kommentarer til sakene, inviterte de oss til et møte der de oppfordret oss til å utsette publiseringen i ca. fem uker.

Det viste seg at vår første store sak fra 19. oktober om Oslo Poker hadde ført til en stor og omfattende etterforskning av Oslos pokermiljø. Hvis vi publiserte i januar mente politiet at deres etterforskningsarbeid kunne bli skadelidende.

Aftenpostens redaktører vurderte henvendelsen og kom til at hensynet til samfunnsinteresser var tungtveiende. Vi ønsket ikke å ødelegge en pågående etterforskning. Vi vurderte det også slik at vi satt på unikt researchmateriale og at de negative konsekvensene av utsatt publisering ikke ville bli store.

På den annen side kunne vi berike journalistikken med enda bedre og kvalitetssikret informasjon ved å vente.

Beslutningen om å ta hensyn til etterforskningen ga oss goodwill hos politiet. Vi fikk innpass til å være med under den store razziaen mot fem pokerklubber i Oslo 1. mars.

Det var hele tiden en klar forutsetning at Aftenposten aldri skulle dele noen research med politiet.

Konsekvenser av prosjektet

Aftenpostens serie har bragt frem helt nye og hittil ukjente sider ved hvordan norske, illegale pokerklubber er drevet og økonomien i dem. Samtidig belyste vi koblinger til det organiserte kriminelle miljøet.

Vår første sak om åpningen av Oslo Poker i oktober 2017 førte til at Oslo politidistrikt for første gang på svært lenge prioriterte en etterforskningsinnsats mot de illegale pokerklubbene.

Lotteritilsynet fikk sommeren 2017 et tips om forhold knyttet til en pokerklubb i Oslo. Innholdet i tipset ble av tilsynet beskrevet som så grovt at tipset blir oversendt politiet.

Politiet foretok seg ingenting før Aftenposten-artikkelen kom i oktober. Da besluttet Lotteritilsynet å følge opp igjen tråden fra sommerens tips. Det endte med at daværende direktør Atle Hamar reiste til Oslo like før jul for å møte politimester Hans Sverre Sjøvold. Der beskrev han i detalj hva tilsynet visste om klubbene.

I starten av januar 2018 sendte tilsynet en formell anmeldelse til politiet i Oslo. Fem bakmenn ble siktet for brudd på lotteriloven etter at 100 bevæpnede politifolk slo til mot fem klubber 1. mars 2018.

Alle fem klubbene ble permanent stengt etter razziaen og det ble gjort store beslag av kontanter og utstyr til å drive pokerklubb. Sakene er blitt etterforsket av Oslo og Øst politidistrikt. Den første tiltalen som blant annet omfatter grovt brudd på lotteriloven, med en øvre strafferamme på tre års fengsel, er nå tatt ut. Saken vil også omfatte brudd på serveringsbestemmelsene og tolloven, etter at det ble funnet smuglervarer som ble solgt i klubben. Det ligger an til rettssak mot bakmennene for en av klubbene våren 2019. Det pågår etterforskning i flere saker som spenner fra økonomisk kriminalitet til organisert kriminalitet.

Saken om kommunetopp Gunnar Wedde førte til at han trakk seg fra styret hos kemneren i Follo. Han er fortsatt i sin stilling i Oslo kommune, men har ikke lenger som oppgave å fronte kommunens innsats mot svart arbeid og korrupsjon. Kontrollutvalget i Oslo kommune har bedt om en redegjørelse om Weddes pokeraktiviteter fra finansbyråden.

Eiendomsselskapet Thon har sagt opp kontrakten til de tre pokerklubbene Oslo Poker, Fish og Sentralen, det samme har Søylen eiendom gjort overfor pokerklubben Quads. Norwegian Poker Team har sagt opp sin leiekontrakt med Axer Eiendom.

Akerselva Klubben er også ute av de lokalene de leide høsten 2017. I tillegg er pokerklubben Kontoret, som ikke ble omfattet av razziaen, ute av sine gamle lokaler i Trondheimsveien.

En rekke av pokerklubbene, også utenfor Oslo, har stengt ned og slettet sine lukkede eller hemmelige Facebook-grupper av frykt for razzia fra politiet.

Norwegian Poker Team har stengt ned sin Facebook-gruppe, hjemmeside og slettet Twitter-kontoen.

Apple har utestengt 38 spillapper for nedlastning fra norske brukere, etter krav fra det norske Lotteritilsynet. Tilsynet sendte et brev til Apple 23. mai 2018, etter at Aftenposten i flere saker hadde belyst det norske myndigheter mener var ulovlig pengespill på poker via slike apper.

Apper fra selskaper som Folkeautomaten, Betsson, NordicBet, Coolbet, Comeon, LeoVegas, Mr Green, Unibet og NorgesAutomaten er blant dem som er rammet av blokaden. Mange av disse appene drives av utenlandsregistrerte spill-selskaper som eies av nordmenn.

Appen Pokerrr2, som eies og drives fra Taiwan, har endret sin policy og fjernet en funksjonalitet som beregner såkalt rake (fortjeneste til pokerklubber). Denne appen har lenge blitt brukt av nordmenn til å drive virtuelle pokerklubber med norske deltakere, med høye innsatser og høy fortjeneste for bakmennene.

Flere av de fysiske pokerklubbene ut over landet merket en klar nedgang i besøk av norske pokerspillere etter politiaksjonen høsten 2017, opplyser flere kilder i pokermiljøet.

Sluttord

Vi har fått spørsmål om hvorfor Aftenposten har brukt så mye tid og ressurser til å avdekke noe så tilsynelatende harmløst som pokerklubber.

Vår graving har avdekket at klubbene har svart millionomsetning og tydelige koblinger til et tungt kriminelt miljø.

Prosjektet er ikke avsluttet ennå. Vi jobber fortsatt videre med å avdekke hvordan enkeltpersoner og familier ender i ruin og tragedie på grunn av pokerspill i et undergrunnsmiljø helt uten interne reguleringer.

Tillegg: Liste over publiserte artikler